

שיר של פגעים

תהא רגיל בשיר של פגעים, יעוין שבועות ט"ו¹. קוב"א ח"א ר"ד.

⁹ מכתב זה כתב מרן זללה"ה בעת ההפגזות בירושלים, ונבאר הדברים:

שיר של פגעים זהו שיר של שמירה מנזקים, כמו שמבואר בגמרא שבועות ט"ו ב' מהו שיר של פגעים "אומר יֵשֵׁב בְּסִתְרָא עֲלִיּוֹן בְּצֵל שֶׁ-דִּי יִתְלוֹן עַד פִּי אֲתָה ד' מְחִסִּי [תהלים מזמור צ"א] וחוזר ואומר מְזִמּוֹר לְדָוִד בְּבִרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנֹו, ד' מָה רַבּוּ צָרֵי עַד לְד' הִשְׁוֵעָה עַל עֲמֻקָּה בְּרִכְתָּךְ סָלָה [שם מזמור ג']". - - - - ובמלחמות שהיו בשנת תשכ"ז ותשל"ד היה הרב זללה"ה אומר לבני הבית בשעה שהיו אזעקות לומר 'יֹושֵׁב בְּסִתְרָא, לא חיפשו מקלט, אלא רק לומר יֹושֵׁב בְּסִתְרָא. - - - - באופן כללי כשנכנסים למקום סכנה כדאי לדעת שיש כזו שמירה שכתובה בגמרא ואפשר להשתמש בה, לומר פסוקי השמירה. - - - - מבואר במדרש תהלים שכשמשנה רבינו עלה לשמים אמר שיר של פגעים, וכן כשיעקב נסע ללבן ברכוהו אביו ואמו, מזמור זה. - - - - ובגמרא שם אמרו שרבי יהושע בן לוי היה אומר שיר של פגעים כשהלך לישון, כדי להגן, וכתוב שזו הסיבה שאומרים מזמור זה במוצ"ש, להגן מפגעים - - - - ואמירת הפסוקים האלו עדיפה מסגולה, כי יש בכח התפילה הזו זכות ששומרת עליו, ומי שנמצא במקום או בזמן שיש בו סיכון, יכול לומר פסוקי השמירה, כסדר הזה: **יאמר תחילה או בזמן שנזכר יושב בסתר וגו', עד כי אתה ד' מחסי, וזה כולל תיבות אלו עד חצי הפסוק, [עיין להלן אבל ודאי אין מניעה להמשיך עד סוף הפסוק או סוף הפרק], ויוסיף לומר מזמור ג'.** - - - - כתוב בגמרא שבועות שם שאחרי שכבר יש מכה אסור להזכיר את הפסוקים הללו, להתרפא בכח הפסוקים, רק כשמירה להגנה, - - - - כפי שהזכרנו בגמרא שם מוזכר גם את הפסוקים של פרק ג' בתהלים ד' מה רבו צרי וגו', ומבואר בירושלמי שגם זה בכלל שיר של פגעים, וציין לזה בפירוש ר"ח בגמרא שם. - - - - בענין מזמור צ"א בגמרא שלפנינו כתוב גם את המשך הפסוק 'עֲלִיּוֹן שְׁמֵתָ מְעוֹנָךְ', והגר"א מוחק תיבות אלו משום ששיר של פגעים הוא רק מיושב בסתר וגו', עד כי אתה ד' מחסי, וזה כולל תיבות אלו עד חצי הפסוק, כן כתב הריטב"א שקבלה בידינו שהם ששים תיבות, וכן כתב באבודרהם בקריאת שמע שעל המיטה שיש באמירה זו ששים תיבות, ומבואר שאומר רק חצי פסוק, וכפי שנתבאר אין מניעה להמשיך. - - - - **ויש להבהיר ששיר של פגעים אומרים להגנה, אבל אין זה כל כך לשון של תפילה, לכן בתפילה יותר מתאים פרקים שיש בהם בקשה, ועל פי הרב זללה"ה רגילים בזמן מלחמה לומר בפרקי תפילה את הפרקים: פ"ג י"ג פ'.**